

25.1.3

4a (במאי אוקמתא) → 5b (רשויות שבת שתיים)

1. או נפש אשר תגע בכל דבר טמא או בנבלת חיה טמאה או בנבלת בהמה טמאה או בנבלת שרץ טמא ונעלם ממנו והוא טמא ואשם: ויקרא ה, ב
 2. או כי יגע בטמאת אדם לכל טמאתו אשר יטמא בה ונעלם ממנו והוא ידע ואשם: ויקרא ה, ג
 3. ופדיוו מבן חדש תפדה בערך כסף חמשת שקלים בשקל הקדש עשרים גרה הוא: במדבר יח, טו
 4. ולקחת את המרצע ונתתה באזנו ובדלת והיה לך עבד עולם ואף לאמתך תעשה כן: דברים טו, יז
 5. את זה תאכלו מכל אשר במים כל אשר לו סנפיר וקשקשת במים במים ובנחלים אתם תאכלו: ויקרא יא, ט
 6. ושכב איש אתה שכבת זרע ונעלם מעיני אישה ונסתרה והיא נטמאה ועד אין בה והוא לא נתפשה: במדבר ה, יג
 7. ונקה האיש מעון והאשה ההוא תשא את עונה: במדבר ה, לא
 8. ונעלמה מעיני כל חי ומעוף השמים נסתרה: איוב כח, כא
 9. לא ידע אנוש ערפה ולא תמצא בארץ החיים: איוב כח, יג

- I reassessing identity of anonymous author of our משנה
- a on assumption (above) that author is ישמעאל ר' – and שבועות → מכות, what מכות are there for מכות נגעים?
 - i answer: cutting off בהרת, as per אלעא ר'’s interpretation of לאו=השמר (השמר בנגע צרעת) – לאו שניתן לאזהרת מב"ד? it is a מכות – no
 - b however: what מכות could there be for יציאות השבת?
 - i answer: that’s why we established ישמעאל ר' as the author – he holds that לאו שניתן לאזהרת מב"ד לוקין עליו
 - 1 question: if not, how could we have assigned it to ר"ע? his position on הטומאה is at odds with משנה
 - 2 answer: just as we shifted to מכות for ר"י, we could do the same for ר"ע (re: ידיעות הטומאה)
 - (a) however: that implies a case of מיד – how can we assign מיד to מכות?
 - (b) and: the מכות rules that in such a case, he must bring ויורד – עולה ויורד – no mention of מכות
 - c rather: author is רבי, who accepts ר"ע re: שבועות and ישמעאל ר'’s position re: ידיעות הטומאה
 - i reported this to ר"כ, who explained that רבי himself holds that ידיעות הטומאה apply to all four
 - 1 as per ברייתא regarding vv. 1-2
 - (a) two mentions of ונעלם set up parameters – awareness beforehand and afterwards
 - (b) awareness afterwards subsumed under והוא ידע – second mention extends to העלם מקדש וקדשים
 - (i) explanation (רבא): since it says ונעלמה, means he originally knew
 - (ii) challenge (אביי): that meaning cannot be applied to v. 6, per v. 7; nor to v. 8, per v. 9
 - 1. rather (אביי): רבי holds that knowledge – at any point in life – is called knowledge
 - a. challenge (ר"פ): if so, how is there ever a case of ידיעה בתחילה?
 - b. answer: תינוק שנשבה לבין העכו"ם
 - 2 question: does רבי also accept the position of ר"ע re: שבועות or is he just presenting ר"ע position?
 - (a) answer: רבי’s position is premised on the use of רבוי ומיעוט (contra ופרט רבי) – רבי also uses it, as per:
 - (i) רבוי ובכור אדם דבי may be נפדה with anything except שטר (v. 3 – only שטר excluded)
 - (ii) קרקע עבדים use שטר and כלל ופרט דבנן
 - (b) challenge (רבינא): רבי uses כלל ופרט in defining מרצע (v. 4)
 - (i) contra: ר' יוסי בר יהודה who has broader interpretation of מרצע by using כלל פרט
 - (ii) answer: usually, רבי employs כלל ופרט
 - 1. but: in our case, he uses רבוי ומיעוט as per תדבר"י, who rules that the same word (e.g. במים, v. 5) cannot be used as “sandwich” כללים → תפדה is used twice, he applies רבוי ומיעוט רבי
 - 2. דבנן. apply different rule – when you find כללים next to each other, “put” פרט between them
 - (iii) observation: since רבי generally uses כלל ופרט, כלל ופרט is a difficult position for him
 - 1. rather: re: שבועות, he presents ר"ע’s position but doesn’t accept it himself
- II Analysis of next clause – יציאות השבת שתיים שהן ארבע – and why שבת א:א has 2→4 inside and 2→4 outside
- a answer: where שבת is the main subject, we have אבות ותלדות; here, it is not, so we have only אבות
 - i challenge: יציאות אבות – there are only 2 of them (רה"ר → רה"י and the inverse)
 - b in שבת, we are taught חיובים ופטורים; here, only חיובים (full carrying)
 - i challenge: there are only 2 יציאות that are לחיוב (עני bringing out, ב pushing out)
 - ii answer: תנא refers to “brining in” as הוצאה as well
 - 1 proof: wording in ב:ז – שבת – מוציא מרשות לרשות – implies either direction
 - 2 additional proof: שבת א:א uses יציאות yet the 1st example is הכנסה (ב) של בעה"ב
 - c דנא meaning of שתיים (that lead to 4 circumstances of liability)